

Latgolāns

Aizdzereibys

Jūks vīnā cielīnī

PERSONYS:

Andrivs Biečš — 80 godu dzeds

Odums Biečš — jō dāls

Aneitá — pyrmōs sīvys Oduma máita

Grīta Biečīnā — Oduma ūtrō sīva

Broneitá, Jurka i Brigeitá — Oduma i Grītys bārni

Blyuzgu Pōvuls — jauničš-dzārōjs

Kolnu Jākubs — skrūderš-svōts

Jōneitš — Bieču kaiminš-kaliejs

Gaškenis — sābru máitinis

Pīzeimá: Aneitá — 18-20 godu

Broneitá — 16-17 godu

Jurka — 15-16 godu

Brigeitá — 8-10 godu

I SKOTS

(Videjō Latgolys zemņika ustoba, radzama nu sōnim. Pa kairijai rūkai iēja ustobā; natōļ nu durovom kūka gulta, viers kurys sād dzeds Andrivs. Tōļōk nu gultys ustobā, sōnejā sīnā radzams vīns lūgs i golā divi. Dibinejā ustobys styurī storp lūgim stōv golds, iz sīnys obrozi i kaktenī moza mūcená. Apleik goldam i vysīm ustobys sōnim i golu radzami beņči. Ir i ustobā kaidi četri-pīci krāsly. Ustobā dzeds Andrivs i Aneitá.)

A n e i t á: *(Dzīd)* Moza beju, naredzieju,
Kod nūmyra mōmulená;
Bez māmenis as izaugu
Kai ōbelá dōrzenī.

Sveša mōtá na māmená
Mani mozu audzynō:
Ik dīnenis gonūs dzyna,
Loba vōrda narunō.

Raužūt dzymu, raužūt augu,
Raužūt man-i tautōs iņ;
Celīs augšā, mōmulená,
Nūslauk munys asareņ!

D z e d s: Maitiņ, a maitiņ! Kō tu šudiņ tai gauži dzīdi? Soki, maitiņ,
kas ar tevi?

A n e i t á: Dzedēņ, tu esi vīneigīs maņ draugs: tu mani mozu
grōmotā mōcieji, tu maņ skaistus stōsteņus stōstieji, tu mani
vuicieji kai dzeivi dzeivōt i tō pec pasoki, kū maņ šudiņ darāt!

D z e d s: A kas ta táv šudiņ nūticš? Voi kaida nalaimá? Soki, maitiņ,
vysu soki!

A n e i t á: Redzi, dzedeņ, šūvokor... šūvokor mani gryb prodzart.

D z e d s: Kas?.. Voi svōti brauc?

A n e i t á: Nui, dzedeņ, sokōs braucom.

D z e d s: Ē... (*smīdamīs*) kō ta bādōt! Ōtrōk spruksi nu pamōtis nogim valī.

A n e i t á: Bet, dzeden, tu tak maņ na ņazi runōji, ka laimá i prīca dzeivī tik tī, kur volda patyka, mīleiba i eistō draudzeiba.

D z e d s: Nu da, maitiņ, tys gon svāta taisneiba! Kur nav patykys, mīleibys i draudzeibys, tī i zalts nadūd laimeibys.

II SKOTS

(*Tī poši i pamōtá*)

P a m ō t á: (*eļsineidama īskrīn ustobā i dusmeigi iz Aneiti*) Ak, tu palaidná, voi naīsi maņ pōrzagierbtu! Dreizōk iz klieti!

A n e i t á: Mām, maņ tok nikō lobōka nav.

P a m ō t á: Tu vāļ maņ daudzi runōsi! Kur ta lai as jiusim vysim pīzajemu? Broneitá-maitiná idūš šudiņ sovu „kleitu”, a reit brauksit sazaraksteitu, tī i sazapierskit. Pōvuls jau nav kaidis bobulš: kaida patikš, taidu i nūpierkš.

III SKOTS

(*Tī poši i Broneitá*)

(*Runys laikā iīt Broneitá, gierbta jaunūs mūdis „galefe” kleitā i nūsmierātīm īsorkonim byudim*)

B r o n e i t á: Aneiņ, Aneiņ, īsim dreizōk iz klieti! As táv idūšu sovu jaunū kleitu, sasukōšu mateņus, pasmiereišu byudeņus! Redzeisi, cik tu bysi tūlaik skaista!

A n e i t á: Paļdis, Broneiņ, bet as šaidōs jaunōs mūdis kleitōs namōku staigōt. Maņ bjš labi šymā pošā kleitā.

P a m ō t á: (*dusmeigi iz Aneiti*) Vāļ tu maņ runōsi daudzi! Kas? Tu gribi maņ kaunu darāt?! Ak, tu palaidná!.. Nabejs jau svešys mōtis bārns! Broneiņ, pasauč tāvu!

IV SKOTS

(Tī poši bez Broneitis)

A n e i t á: Mām, nazadusmoj, as nikō ļauna naasu darejusá. *(Raud)*

D z e d s: Vo dzie, Grīt, kō tu ryudynoj navaineigu maitini! Voi esi tu vaicōjusá, voi jai tys Pōvuls pateik voi laikam nā?

P a m ō t á: Kluš, tu vacīs steberš! Skaitiejš lobōk pōtorus, lai Dīvs dreīžōk nōvi dūtu.

D z e d s: Ak jau... Táv jau as asu vysā dabōdš; tu jau grybātu mani bez laika kopā īdzeiž.

P a m ō t á: Nav jau bez laika! Jau septeīndesmit pōri... jau seņ b̄ytu laiks!

D z e d s: Vo dzie, vedekleņ!.. Vacī ļaudš runoj, kaidu šautru messi iz prīšku, taidu i paceļsi — verīs, maitiņ, ka tu nu sovim bārnim napīdzeivōtu vāļ gryutōku dīnu.

P a m ō t á: Muni bāрни nav kaidi palaidni; nav kō mani breidynōt!

V SKOTS

(Tī poši i Jurka)

J u r k a: *(Dusmeīgi iz mōti)* Mām, a kur muns jaunīs kraklys?

G r ī t a: A voi, dielen, voi ta as zynu; kur ta patš vakar tū lyki pec večerinkys.

J u r k a: Pec kaidys táv večerinkys! Táv, laikam, tik večerinkys i prōtā. Sepinej, poša nazyna, kū...

G r ī t a: Voi tu maņ nakluseisi, razgalš!

J u r k a: Dūmoj, kas šōs i beistās. *(iz Aneiti)* A kō ta šei tá šņukš? Gōjusá lobōk izpuciejusá maņ zōbokus.

VI SKOTS

(Tī poši bez Aneitis)

D z e d s: *(Patš sevī)* Nā, nu itō gon cylvāka nabyš!

J u r k a: (*iz dzedu*) Verīs, vacīs stebeŗ, ka tu ŗvokor cytu runā nazajauktu!

D z e d s: Vo dzie, Jureiŗ, cik ta tāv godu, ka tu tik lels i gudrys?

J u r k a: Na tova bāda, cik maŗ godu!

G r ī t a: (*iz dzedu*) Tu, vacīs, nazasauŗ ar sovu māli, kur tāv navajag; redzi, ka tys bārnim napateik.

VII SKOTS

(*Tī poŗi i Odums*)

O d u m s: (*īit ustobā mīgainā veidā. Drusku īsilŗ, īdzierŗ*) A kas?..
Voi jau brauc?

G r ī t a: (*iz Odumu*) Ak, tu mīga maiss! Nūteirieŗ koŗ sīnu! Vyss nūzatepŗ kai lōŗ...

O d u m s: E... e... sīveŗ, as tik drusku beju pīlicŗ golvu pi sīna, lai, sok, bŗŗ spiergtōkam pi gostim!

J u r k a: Tāŗ, voi tu maŗ naudu dūsi voi nā?

O d u m s: Nu, dāls, kur ta lai as tū jemu?

J u r k a: (*puŗklusu*) Nu, pagaidi!.. Peipeisi gon vacuma dīnōs sylnys!

VIII SKOTS

(*Tī poŗi bez Jurkys*)

G r ī t a: (*iz Odumu*) Verīs, veireŗ, ŗvokor napīzadzāŗ! Pōvuls jiemīs atbraukŗ ar Kolnu Jākubu. Verīs, esi prōteigs i runoj gudrai, lai izpatikŗ Jākubam. Jākubs, kai i patŗ zyni, bogots veirs i mŗsu Broneitāi bŗtu ļūti lobs pōŗ.

O d u m s: Labi, labi, sīveŗ! Pyuleišūs tō ryugtō ni mutī.

G r ī t a: Nu tai to navar. Pa glōzeitāi jōizdzer, lai napadūmoj, ka tu nikō i naprūti. A tagad āj nūmozgoj muti i apvāļŗ jaunūs svōrkus. Redzi, jau tymst, dreiŗi var sabraukŗ.

O d u m s: Labi, labi, munu sīveņ! Gon jau vāļ laika.

IX SKOTS

(*Tī poši i Aneitá*)

A n e i t á: (*Aneitá it pi tāva*) Tāt voi ta patīši tu mani dūmoj atdūt pi Blyuzgu Pōvula?

O d u m s: Nu tai, maitiņ! Kur ta tu atrassi sáv lobōku kai Blyuzga?

A n e i t á: (*Bučoj tāvam rūkā*) Nā, tāt, nā!.. Pi Blyuzgys niparkū!

G r ī t a: (*iz Aneiti*) Kai tāv kauna navā! Voi ta var pret tāvu i mōti preteim runōt?!

A n e i t á: Bet, tāt, kai ta máš lai dzeivōsim?

O d u m s: O, maitiņ, par itū nabādoj! Pōvulam ir pušučastka, loba sāta, brangi zyrgi, gūvš i cyukys; nu vōrdu sokūt vyss, kas viņ sirdái pateik, Nazabeist, maitiņ, dzeivōsi kai lelmōtá pi jō!

A n e i t á: Bet, tāt, maņ napateik ni jō sāta, ni zyrgi, ni cyts jō monts, tō pec ka jys patš maņ napateik. Maņ likās, ka tik mīļojamō cylvāka sirdī mōjoj mýsu laimá.

D z e d s: Taisneibu, taisneibu maitiņ soki.

G r ī t a: A, tu vacīs stūps, nakluseisi tu maņ! Kū tu prūti! Taisneibu ļaudš soka: vacs cylvāks — ezela prōts. (*Grīta izraun Aneiti pa durovom runōdama*) Áj dreizōk pōrzagierb!

O d u m s: (*iz dzedu*) Tu, vacīs, siedī mīreigs, ka, paļdis Dīvam, pylna bļūda.

D z e d s: (*iz Odumu, kurs sādādams krāslā sōk snaust*) Da, dielen, leidz šam gon vāļ pylna bļūda, a ka Dīvs pagarynōtu dzeivi — nazyn voi nabytu jōkar kuleitá placūs. Beja gon laiks, kod Bieču sāta beja cīnī i gūdā, a tagad, kū dīnys, tū zemļōk sleid iz lāji. Odumeņ-dielen, voi pīmiņ, kaids tu beji gūdeigs, cikom beji jauns i ar pyrmū sīvu. Nikod tu napalyki leidz vokoram mīstā, nikod naatbrauci pīdzierš iz sātu. A niu... niu moz ir

taidu ʀaižu, kod jiuš obeji naatbrauktu labi viņ ģmatuši. Nā, sliksi, dieleņ, sliksi esi sōcš dzeivōt. Šai dzeivōdams, pazaudeisi gūdu pi ļaudim, izputynōsi sātu i izaudzynōsi palaidneigus i nalaimeigus bārnus.

G r ī t a: (*īskrīn ustobā runōdama*) Veireņ, veireņ, āj ōrā! Jau, laikam, atbrauc.

O d u m s: (*žōvōdams*) Kas?.. Kū tu soki?

G r ī t a: (*Giun Odumu aiz rūkys i raun pa durovom lomōdamōs*) Vot nabiednis!.. Sacieju nūmozgōt muti, a šys snauž. Mozgojis dreizōk!

(*Aiz durovom dziedīs steidzeiga mutis mozgōšona. Par šalteni sōc rīt suni i pec tam dziedžama svōtu ģbraukšonā pogolmā: saskaņ zvoni, sadōrdz skrytuli*)

D z e d s: (*vīns patš ustobā*) Bjš rādžāts, kas tys taidš Blyuzga. Pa uzvōrdam gon jōdūmoj, ka jys ir nu dzārōju cilts.

A n e i t ā: (*ōtri īskrīn ustobā*) Dzedē. koč tu aizmāt par mani vōrdu. As nikaidā zinī nagrybu pi Blyuzgys. (*Aneitā skrīn ōrā*)

D z e d s: Labi, labi maitiņ! Esi par tū drūsa!

X SKOTS

(*Dzeds, Odums, Grīta, Pōvuls i Jākubs*)

P ō v u l s i J ā k u b s: (*Aiz durovom*) Vasala, Bieču mōt! Vasals, Bieču tāvs!

G r ī t a ar O d u m u: Vasaly, vasaly, gasteni! Lyudzami tōļōk, ka sunš naīkūstu kōjī.

(*Durovys atsaver i nōk vydā: Grīta, pec jōš Pōvuls, Jākubs i Odums*)

P ō v u l s i J ā k u b s: (*īīdami soka*) Lai bjš Jezus gūdynōts!

D z e d s: Myužam Jezus vōrds lai tūp gūdynōts!

G r ī t a: Lyudzu, gasteni, nūjemit vierssvōrkus — ustoba sylta.

P ō v u l s: Paļdis, saimineic!

J ā k u b s: Paļdis, kundzei!

(Grīta paleidz Jākubam nūvilkt vierssvōrkus, a ar Pōvulu komojās paņš Odums)

O d u m s: *(iz Pōvulu)* Mīreigōk, mīreigōk... napōrplāš pierduknis!

Kas tī taidis aizamets?

(Pōvulam kabatā skaņ nauda i jys teišu prōtu pykojās, lai ilgōk paskandynōt, kod jau vierssvōrki nūjymti)

G r ī t a: Lyudzu, gasteni, iz dybynu.

P ō v u l s ar J ā k u b u: Paļdis, kundzei, paļdis!

P ō v u l s: *(īdams garum vacijam Biečam, soka)* Vasals, Biečeī!

D z e d s: Vasaly, vasaly, gasteni!

J ā k u b s: *(soka dzedam)* Vasals, dzādzei!

D z e d s: Vasaly, vasaly, gasteni!

(Biečīnā vad gostus pi golda i sādynoņ Pōvulu pošā koktā, jam pa kairai Jākubu, pošā sātās blokum Jākubam, a Odums blokum Pōvulam pa lobai)

G r ī t a: Kaida mums šudiņ laima! Pavysam nagaideiti gasteni!

P ō v u l s: Māš jau, redž, kai sūlājam, tai i padarājam.

J ā k u b s: Redzīt, šudiņ tai jau īkryta. Šakur Pōvula k-gs īgribāja palūcāt sovam jaunijam kumelām kōjis; i sok, ceļš lobs, pabrauksim leidz Bieču sātai. Tai, redž, i atbraucām leidz pošim Biečim.

P ō v u l s: Nu beja gon vāļ i cytys dareišonys...

O d u m s: *(iz Pōvulu)* Nu, as dūmoju, ka nu šō jaunō bēs lels skriejies.

P ō v u l s: Kū par tū.., Kai zibinš... Gunš viņ ap pokovim jyuk!

O d u m s: As dūmoju, ka vysā mūsu pogostā ūtra taida nabēs.

P ō v u l s: Na tik pogostā, a vysā mūsu agriņkī, vysā Latgolā, vysā Latvejī ūtra taida nabēs.

J ā k u b s: (*Pasnīdz Odumam ar Pōvulu papirosum*) Sarausim pa dyumam!

P ō v u l s: Vot pagōjušu svātdiņ, braucūt nu gonu tierga, Žogotu Joska beja sadūmōjš mani apbraukť. A kas tu devš... Kai izmešu sovam sarkanām pīcys „korstōs”, tai Žogota reibājās viņ ar vysim rotim grōvī.

G r ī t a: Vot i labi; tai taidim i vajag... lai nazačer pi kō navajag...

J ā k u b s: (*iz Biečīni*) Voi ta jiusu taida viņ moza saimá?

B i e č ī n á: O, nav vys moza! Dreizōk jau palela...

XI SKOTS

(*Tī poši i Jurka*)

J u r k a: (*īīdams ar ols skrūzi*) Zynu, ka kungim reiklis aizputiejušys... Vajag pōrskolōť.

(*Ustobā īskrīn mozō Brigeitá i īnas iz nasamō kaidys 5-7 glōzis i līk iz golda*)

B i e č ī n á: Jureiť, lāj olu glōzjōs i mīloj gasteņus. As īšu cytu samaklātu. (*Biečīnā izīt*)

(*Jurka lej olu glōzjōs. Jākubs pasauc pi sevá mozū Brigeiti i dūd jai konfektis. Brigeitá, sagrōbusá konfektis rīškovōs, soka „paľdis” i izskrīn ōrā*)

O d u m s: Jureiť, napōrlāj pōri!

J u r k a: (*Pōrlej pōri, saceidams*) Kai radzams, Pōvula k-gam ir ļūti gribiejīs dzártť.

B i e č ī n á: (*Īnas iz škeiva sagraizeitu gabaleņūs sīru i līk iz golda vyds, saceidama*) Lyudzu, gasteni, paraugit mýsu pūrmališu sīra. Šūgod lobs gods. Gūvš pīna dūd papylnam.

B i e č š: Nu, gasteni, paraudzāsīm mýsu škeistumená. (*Vysi jem rūkā glōzis*)

J ā k u b s: Par saiminīka i saimineicys veseleibu!

B i e č ī n á: Par gastēņu veseleibu. Lai Dīvs dūd jīm laimeigu ceļu.
P ō v u l s: (*Izdzierš*) A to i lobs! Taišni patš mutī i tak...
B i e č ī n á: Lyudzu jemit uzkužamū!
(*Vysi jem pa gobolam sīra*)
J ā k u b s: (*Jymdams*) Paļdis, Bieču mōt!
P ō v u l s: Paļdis, kundzeiņ!
B i e č š: A kai ta Jākuba k-gs ticš Blyuzgōs?
J ā k u b s: Nu, redzit, maņ jau kai tei skrūdera padareišona – vysur
godōs padzeivōt.
B i e č š: Aā! Saprūtu, saprūtu... Tys zeimoj strōdojit pi Pōvula k-ga.
J ā k u b s: Nui, jau kaidys divi nedelis.
J u r k a: (*Lej olu glōzjōs, saceidams*) Lyudzu, kungi, iz ūtrōs kōjis,
kab naklybōtumāt.
P ō v u l s: Paļdis, Jura k-gs, bjš jau par daudz: golva var nūreibt.
J u r k a: Itys nareibst. Vot vīnražis to gon beja nikas. (*Vysi jem glōzis
i dzer sasysdami i saceidami: bysi vasals! dzāř vasals!*)
P ō v u l s: (*izdzierš*) Ak to i gords! Kai mads.
J ā k u b s: (*iz Biečīni*) Kur ta jiusu jaunkundzeitis, ka nivīnys
narādž?
B i e č ī n á: Nu, redzi, maitinis kaunejās: kai, dzie, iņ, kur sveši
ļaudš.
J ā k u b s: (*iz Biečīni*) Ka jōs naīt pi mīsīm — īsim mās pi jōm.
B i e č ī n á: Labi, Jākubeņ! Juzeiņ ájtá ši ar Jākuba k-gu i vedit jōs
šur!
J u r k a: Áj šur, Jākuba k-gs! Mās jōs tivleņ liksim īkšā. (*Obeji izīt*)

XII SKOTS

(*Tī poši bez Jākuba i Jurkys*)

B i e č ī n á: (*iz Pōvulu*) Pōvuleņ-znūteņ, mās jau asom „iz vōrda”!
Kai jau sūlājam, tai i turomās pi vōrda.

P ō v u l s: Nu i paļdis, sīvysmōt!

O d u m s: (*iz Pōvulu*) Tik verīs znūteņ, ka tu ar Aneiti dzeivōtu labi!
Jeī maitinā gūdeiga i paklauseiga i b̄yš tāv taida saimineica,
kaidys tu nikur naatrassi.

B i e č ģ ģ n á: (*iz Odumu*) Kū jau tu tik daudzi mōci. Ak jau dzeivī
vysaiž godōs: i pazabōrt, i sazadusmōt, i voi ta var tai vysu
dzeivi nūdzeivōt, ka nivīna vōrda slykta napasacāt?

P ō v u l s: Prauda, sīvysmōt, prauda!

B i e č ģ ģ n á: Nazaklauš vys, znūteņ, kū tāv tāvainš soka! Labi viņ
sajām sovūs grūžūs! Lai pazeist veiru, lai ir paklauseiga
veiram! Kas ta b̄yš, ka golvys nab̄yš sātā?

P ō v u l s: Taisneiba gon, sīvysmōt, taisneiba!

O d u m s: Nā, Pōvuleņ-znūteņ, tai to nadori! Aneitá ir loba maitinā
— jei darās vysu bez dryukstš.

P ō v u l s: Nu, ka navajdzās, kas ta jū sisš. A ka aizšībš, to gon nu
munom rūkom valī naspruks!

O d u m s: Nā, ka jau tai, to lobōk b̄ytu Aneitái pi tevá naiņ!

B i e č ģ ģ n á: Kluš, Odum!.. Kū tu pļoukš!.. Pavysam jau esi izdzeivōjš
prōtu; nasaprūti jūku!

P ō v u l s: Nu i taisneiba, sīvystāvs! As jau tik tai pajūkōju; as jau
nimos tai nadareišu. Ša, lobōk aizvilksim pa dyumam! (*Dūd
papiroso*)

B i e č ģ ģ n á: (*Lej olu glōzjōs*) Jemit, izdzārsim lobōk pa glōzái! Kū tī
streidātis. (*iz Pōvulu*) Tu jau, Pōvuleņ-znūteņ, natič tam, kū
tāvainš soka. Jys, redž, šudiņ drusku īsilš i nasaprūt jūku.

O d u m s: (*patš sevī, pušklusu*) Lai gon i īsilš, tūmār sovys maitys
nagryb mūkōs laiš.

(*Aiz durovom dziedis bolsi: „Áj, Aneiņ! áj!.. Kaida tu glupa.”*)

B i e č ģ ģ n á: (*Skrīn pi durovom. Attaisa durovys i ustobā iīt Jākubs
ar Broneiti, jīm pakaļ Jurka īgryuž Aneiti ar Brigeiti i iīt patš*)

XIII SKOTS

(Vysi mynātī)

(Broneitá gierbta „galefe” voi cytā jauns mūdis kleitā, a Aneitá — sovā vīnkōršā solys maitinis apgierbā)

P ō v u l s: Vot i jaunkundzis saīt ustobā! Býš tivleņ prīceigōk.

B r o n e i t á: *(Dūd Pōvulam rūku)* Vasaly, Pōvula k-gs!

P ō v u l s: Vasala, Bronis jaunkundzá!

A n e i t á: *(Kauneigi dūd Pōvulam rūku nikō nateikdama)*

P ō v u l s: Vasala, seņ-seņ narádzāta, Anna j-dze! Lyudzom kompanejī!

A n e i t á: Paļdis!

(Jurka steidzeigi lej olu glōzjōs)

B r o n e i t á: Šudiņ mýsim taida laimá, ka pavysam nagaidami gasteni.

P ō v u l s: Nu redzit, kai ļaudš soka: kur jaunkundzis, tī i akmiņš velās.

B i e č ī n á: Lyudzu, izdzársim par gastēņu veseleibu!

(Vysi jem glōzis i Broneitá sōc dzīsmi. Vysi dzīd, a Aneitá kluš)

D z ī s m á: Seņ jau, seņ jau

Pōvulu rádzājam;

Seņ jau, seņ jau

Pōvulu rádzājam.

Šudiņ máš, niulá máš

Sazatykomās.

Jimsim glōzi, dzársim olu;

Jimsim glōzi, dzársim olu;

Vysu-vysu, tukšu-tukšu

Leidz pošam-i dybynam;

Vysu-vysu, tukšu-tukšu

Leidz pošam-i dybynam!

Vot urā, vot urā,

Pōvuls vōrdu daturā!

(Vysi dzer, a Aneitā namonami sovu glōzi atdūd dzedam)

B i e č ī n á: Lyudzu jemit uzkūžamū!

(Vysi jem sīru i sāstās: Jākubs ar Broneiti bloku. Broneiti pyulejās izpatikļ Jākubam. Aneitā ar mozū Brigeiti atsasāst natōļ nu gultys iz sūla. Jurka, idūmeigi laisdams dyumus, staigoj pa ustobu.)

B i e č ī n á: Nu Jiuš Aneiņ ar Brigeiti, padzīdit kaidys skaistys dzīsmenis!

A n e i t á: As nikō namōku...

B r i g e i t á: Mōki gon!.. Sadzīdōsim!

A n e i t á: Labi, Brigeiņ! Sōç tu i as tāv paleidzeišu.

B r i g e i t á: *(sōc)* Moza beju, naredzieju,
Kod nūmyra mōmulenā.

B i e č ī n á: Gona!.. Dzīdit kaidu cytu!

B r i g e i t á: Kas tī taidi, kas dzīdōja
Bez sauleitis vokorā?
Tī ir vysy bōra bārni,
Svešys mōtis klauseitōj.

B i e č ī n á: Kū ta jiuš šudiņ taidys viņ skumeigys dzīdit. Broneiņ,
īsōç tu kaidu prīceigōku!

B r o n e i t á: *(Sōc i vysy paleidz. Dzīd)*

Trejs jaunys mōsys

Sād rūžu dōrzā,

Tra-ļa-ļa tra-ļa-ļa,

Tra-ļa-ļa ļā.

Sād rūžu dōrzā,

Pyn vaiņuceņus,

Tra-ļa-ļa traļ-ļa-ļa,

Tra-ļa-ļa ļa.
Jam, brōleiņ, vīnu,
As jimšu ūtru,
Tra-ļa-ļa tra-ļa-ļa,
Tra-ļa-ļa ļa.

Treša vāļ moza,
Lai palīk sātā,
Tra-ļa-ļa traļ-ļa-ļa,
Tra-ļa-ļa ļa.

Lai palīk sātā,
Lai taisa pyuru,
Tra-ļa-ļa tra-ļa-ļa,
Tra-ļa-ļa ļa.

Lai taisa pyuru,
Lai gaida tautu,
Tra-ļa-ļa traļ-ļa-ļa,
Tra-ļa-ļa ļa.

(Dzīsmi beidzūt, aiz durovom dzierzams dzīdōtōju puļcená bolss)

Īšu, īšu, tá nabỹšu,
Tá na muna sāta;
Īšu, īšu, tá nabỹšu,
Tá na muna sāta.

*(Jurka attaisa durovys i puļcenš kūpā ar Jōneiti saīt ustobā,
dzīdōdams tōļōk)*

Īšu, īšu tautenōs-i
Pi eistō draudzená,
Īšu īšu tautenōs-i
Pi eistō draudzená.

Nabỹš brōļu, nabỹš mōsu,
Nabỹš mōmulenis;

Nabýš brōļu, nabýš mōsu,
Nabýš mōmūlenis.

(Dzīsmis laikā maitinis sveicynojs ar Aneiti i vysim cytim. Tūpaž i dora Jōneits)

B i e č ī n á: Vot lobys gaškenis, ka atgōjat iz mums — býš tivleņ
prīceigōk! Lyudzu siestitās!

G a š k e n i s: Paļdis, Bieču mōļ! *(Sāstās iz sūla, apleik Aneitái.
Jākubs ari jaunkundžu vydā i jautri sazarunoj ar kaidu
dzīdōtōji. Biečīnái tys napateik. Jōneits atsasāst pi dzeda.)*

P ō v u l s: Ak to i brangys jiusu solā jaunkundzis! Taišni, koč mutis
i dūd!

B r o n e i t á: Voi ta agrōk Pōvula k-gs nazynōja, kaidys mýsu cīmā
skaistulis.

P ō v u l s: O, kai to nazynōt? Ka jau nabýtu zynōjš, to i šūvokor
nabýtu šur kumelām kōju lūciejš.

*(Biečīnā dola maitinom sīru, a Jurka olu. Jākubs namonami izīt nu
ustobys i par strāčeiti īzanas ar buteļom i konfekšu maiseni rūkōs)*

Maitinis dzardamys dzīd: Jauks, jauks, jauks

Pylns ola trauks:

Dzār, bōleņ, tukšu,

Býsi manim draugs.

J ā k u b s: *(Lykdams butelis iz golda)* Taisneibu jau soka vacī ļauds:
bogotijam vysur pylns. *(Pōvuls smeigņ)* Vot izgōju nūlyktu
kumelām sīna i sīnā atrūnu divi butelis i vāļ nazkaidu maiseni.
Nu sōkuma dūmōju, ka Pōvula k-gam býš, sok, aizamiersš
karasins i rotu smārā, a paūšņōjš saprotu, ka nazkas lobōks.
Nu, dūmoju, nessu ustobā — pi gunš, sok, pazeisim lobōk, kas
tī taid.

P ō v u l s: Nu i lobs nu Jākuba k-ga zyrga borōtōjš: redzi, kū jys
atroda. Nabejs jau skrūders.

J u r k a: (*Ziņkōreigi aplyukōdams*) Tá loba līta! Na kaidš nabejš
šnábeitš, a pošys Reigys konjaks.

J ā k u b s: Bieču mōt, voi navarātu palyugt kaidu mozōku miereni;
būtu jōparauga, kaidys tá zōlis.

B i e č ī n á: Broneiņ-maitiņ tāč pameklej skapi! (*Jurka lej glōzjōs
olu, a Jākubs dola konfektis nu maisená*)

Maitinis dzīd:
Sadzīdōsim niu mōsenis,
Cikom vīnā vītenī.
Dīvs viņ zyna cytu godu
Kur mās kura leigōsim:
Cyta tautu rūcenī-i
Cyta smīļķšu kaļnenī.

P ō v u l s: Vot itei to branga dzīsmá!

Dažys dzīdōtōjis: E-e, Pōvula k-gs, atvedit mums bižōk konfektis,
mās jums vāļ skaistōkys sadzīdōsim.

P ō v u l s: A jaunkundzis pi konfekto, kai myusys pi mads.

B i e č ī n á: Jureiņ, padol gastenim ols!

J ā k u b s: Nā, Bieču mōt, tagad raudzāsim nu buteļom. A pyrmōk
kai dzārt, tá gaškeņom grybu pastōstā, parkū bīš pyrmū
glōzeiti dzārt.

G a š k e n i s: Lyudzom, lyudzom, pastōstit!

J ā k u b s: Redzit... (*kōsej*) redzit... nu kai tá būtu lobōk īsōkt, ka,
kai ļaudš soka: i nasamalōt, i taisneibys napasacāt.

J u r k a: Nu i māleitá... Nabejš jau pasaulá gōjiejš.

J ā k u b s: Nu redzit, maņ jau kai tam pasaulá volkūtnám vysur
godōš dzeivōt i vysu nūvārōt i dažam lobam dūt lobu padūmu.
Taipa, sokūt, i niu, strōdōdams tá Blyuzgōš (*Pōvuls vībās*),
nūvārōju, ka tī vacijai mōtái pošai jōit gonūs. Nu i soku tá
Pōvula k-gam, ka, sok, būtu jōpameklej ganeitá.

B i e č ī n á: Taisneiba gon! Laiks jau ir.

J ā k u b s: Muns Pōvula k-gs soka maņ: labi, braukškūtš maklātu. Dūmōjam, dūmōjam, kur b̄ytu brauk̄t. Nu, sok, brauksim iz Bieču sātu, tī, sok, ir vairōkys Bieču mōtái máitys, varb̄t, sok, palaišš kaidu iz Blyuzgom. As jau cīži lyudzu Bieču mōti naatsacāt i izpaleidzāt Pōvula k-gam.

B i e č ī n á: Ak jau, kū ta darāt? Žāl gon laiš, a ka jau cylvākim taida vajdzeiba — jōizpaleidz.

P ō v u l s: (*Bučoj Biečínái rūku*) Nu i paļdis, mōt, par jiusu žālsirdeibu; koč ŗaizi tikšu pi ganis.

B i e č ī n á: A jōpavaicoj pi tāvainá, voi b̄yš jys ar mīru palaiš. (*iz Odumu*) Tāvaiņ, voi dzierdi, kū gasteni runoj? Kū ta tu iz itū teiksi?

O d u m s: Ka jau tu ar mīru, maņ ari nikas nav preteim — maņ ka tik Jureitš dzeivōtu, a par máitom golva nasōp. Laid koč vysys prūjom.

P ō v u l s: (*Bučōdams Biečam rūkā*) Nu i paļdis, Bieču tāvs! Leidz šam bejom draugi, a tagad b̄ysim rodi.

B i e č ī n á: (*iz Pōvulu*) A kuru ta Pōvula k-gs grybātu jimt, sáv?

P ō v u l s: Nu, redzit, pi maná jau kai tei pūra b̄yšona, vylku daudzi, jōjem poša styprōkō. As jau grybātu lai mōtá maņ laistu Annys j-dzi. Labi, mōt!

B i e č ī n á: Voi dzierdi, Aneiņ, tá Pōvula k-gs gryb vást tevī iz sevi par ganeiti. Voi b̄ysi mīrā iņ pi jō?

O d u m s: Padūmoj, máit, labi!

A n e i t á: Par ganeiti iz Blyuzgom?.. Nā, lobōk jau kur cytur par dīnys máitu.

P ō v u l s: Nu nā, Annys jaunkundz! Na par ganeiti, a par saimineicu.

A n e i t á: Par saimineicu?.. Par saimineicu ari nā!

P ō v u l s: Nu ka jau nagribit ni par saimineicu, ni par gani, to b̄ysit maņ... nu teikšu atklōti: par s̄ivu.

A n e i t ā: Nā, tod jau lobōk par gani!

B i e č ī n ā: Nu gon jau tod sazaprassit kaidam kam b̄yť.

J ā k u b s: I taisneiba! Jimsim lobōk pa glōzeitāi iz jaunūs veseleibys. (*Dūd glōzeitis Pōvulam, Aneitāi, Biečīnāi, Odumam i nas dzedam.*)

Maitinis i cyti dzīd: Lai dzeivoj sveiki,
Lai dzeivoj sveiki,
Lai dzeivoj sveiki,
Lai dzeivoj sveiki.

(*Aneitā dzīsmis laikā namonami izlīk glōzeiti iz lūga i poša izskrīn pa durovom. Dzeds ari nadzer sovys glōzeitis, a izlej aiz gultys*)

B i e č ī n ā: Nabejs jau bārns! Redz, aizakaunāja i izbāga. Gon jau vyss b̄yš labi.

J ā k u b s: Par jaunō pōra veseleibu! Urrā! (*Vysi dzer i palīkus svīž grīstūs*)

J ā k u b s: (*Ōtri pīlej pa ūtrai. Kaidys 4 maitinis kūpā ar Jōneiti izskrīn pa durovom*)

J ā k u b s: Par Pōvula i Annys veseleibu! Urrā! (*Dzer i palīkus svīž grīstūs*)

P ō v u l s: A tagad par tāva nu mōtis veseleibu. (*Jurka izskrīn ōrā*)

J ā k u b s: Lai dzeivoj Bieču saimā! Urrā! (*Pōvuls, Jākubs, Biečīnā i Biečš dzer sasysdami*)

J ā k u b s: Eņgeleišim ari jōizdzer pa glōzeitāi. (*Dola maitiņom i endelejās ar tōm.*)

Maitinis dzīd: Seņ jau, seņ jau, Jākubu rādžājam itt.
(*Pōvuls ar Bieču i Biečīni runojās pi golda*)

P ō v u l s: (*iz Odumu*) Nu, ka jau navari 15.000, to lai b̄yš tai: divi gūvš, trejs vuškys i 10.000 naudā.

(Jurka īskrīn ustobā i klausōs pi golda)

B i e č š O d u m s: Nā, znūteņ, tik daudzi navaru! Lai bēs šai: gūvi, tāli, divi vuškys i 5.000 naudā.

J u r k a: Kū? Naudu? Niparkū! Šakur Jōneitš jemās jimškys Aneiti bez kaida „pasaga”.

P ō v u l s: Kas?.. Tys pokovu kaliejs gryb maņ rūku pōrsist? As taidus Jōneišus varu nūpierkt i pōrdūt! Cik jūs taidu lein sīcenī?

B i e č ī n ā: Tu, Jureit, nazamaisīs kur tāv navajag!

J u r k a: Kai maņ navajag? As saiminīks šymā sātā, a na Blyuzga. Ūrā taidus Blyuzgys nu sātys!.. Atroda vītu, kur peļnātīs!

P ō v u l s: Kas i tu pret mani preteim?! Samoksoj par buteļom! As taidu Biečeišu vairs i zynūt nagrybu...

J ā k u b s: Esi mīreigs, Pōvul! Tá nikō, tá mozs pōrprotums!

P ō v u l s: Kaidš tāv pōrprotums! Āj raiš valī zyrgu! Brauksim prūjom!

J u r k a: Tī taidim kungim i ceļš.

P ō v u l s: Ak, tu rupučš! Oss kai dodzš!

J u r k a: Kas?.. as rupučš? Laukā nu mōjis! *(Giun Jākuba i Pōvula vīerssvōrkus i svīž tūs Pōvulam par golvu, saceidams)* Ūrā ar vysom Blyuzgu lupotom! Lupotys.

(Ustobā saskrīn maitinis ar Aneiti i Jōneiti)

P ō v u l s: *(Pagivš svōrkus, dūdās iz durovom klīgdams)* As taidus varu nūpierkt i pōrdūt! Pagaidit, tiksit maņ par nagūda ceļšonu pi „miravō”! As jums gon rōdeišu kai mōnāt!

B i e č ī n ā: Pōvuleņ, nazadusmoj! Mums jau tai pōrōk nagūda!

(Pōvuls klīgdams: As jums gon rōdeišu! izīt pa durovom i pakaļ jam Biečīnā, Odums i Jurka)

D z e d s: Paļdis Dīvam, koč ŗazi atsateirāja sāta nu Blyuzgom.

J ō n e i t ſ ar A n e i t i: (*īt pi dzeda, matās ceļūs i soka*) Dzedēn,
svietāj m̄ysus! Māš v̄ins ūtru m̄ļojom, māš grybom p̄ijim̄t
svātū lauleibys sakramentu i dzeivōt̄ tai, kai D̄ivs ir licš.

D z e d s: (*L̄ik sovys rūkys viers Aneitis i Jōneiša golvys i, kōjōs
stōvādams, soka*) M̄ysu Pesteitōja Jezus Krystus svieteiba
vysod lai ir ar jums. Lai jiusu sirdōs vysod mōjoj eistō m̄leiba i
svātō draudzeiba!

A I Z K O R S

Zīdūnis Nr.22-23 1924.g.